

02-05-2025

MOD-2025-00014

bec@regioner.dk

Referat fra Teams møde i Udvalget for Miljø og Klima 2022-2026 (UMK) den 25. april 2025 kl. 12.00-14.00

Deltagere: Camilla Hove Lund
Bruno Jerup
Anja Rosengreen
Annette Lundgaard
Gitte Simoni
Flemming Damgaard Larsen
Jeppe Rohde Fransson
Jørgen Reimond Johansen
Lars Lindskov
Line Ervolder
Niels Viggo Lynghøj Christensen

Afbud: Kim Rockhill
Lauge Larsen

Deltagere fra sekretariatet: Lotte Holten
Bente Villumsen (punkt 2-4)
Ann Højer Hoffmann (punkt 5)
Asger Andreasen (punkt 6)
Malene Bugge Larsen (punkt 7)
Mads Leerbech Jensen (referent)

Indholdsfortegnelse

1 (Offentlig) Formandens meddelelser	4
2 (Offentlig) Grøn Trepert og regionernes rolle	6
3 (Offentlig) To høringssvar vedrørende vandområdeplaner	9
4 (Offentlig) Plan for jordforureninger til Vandområdeplan 3	13
5 (Fortrolig)	15
6 (Offentlig) Danske Regioners EU-prioriteringer 2025	16
7 (Fortrolig)	21
8 (Offentlig) Nyt fra regionerne, regionale udvalg og Danske Regioner.....	22
9 (Offentlig) Næste møde og eventuelt	24

1 (Offentlig) Formandens meddelelser

Bodil Egelund Christensen
EMN-2025-00014

Resumé

Under dette punkt lægges der op til, at formanden giver udvalget relevante orienteringer.

Indstilling

Det indstilles,
at udvalget tager formandens meddelelser til efterretning.

Sagsfremstilling

Observationer ift. miljø- og klimaområdet fra Danske Regioners Topmøde
Der gives en mundtlig status på mødet.

Status for forhandlinger om opgavebortfald for regional udvikling
Der gives en mundtlig status på mødet

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger:

UMK 25-04-2025

Formanden orienterede kort fra et vel gennemført Topmøde i Danske Regioner, hvor både miljøområdet og grønne hospitaler blev nævnt i formandens tale.

Udvalget havde ikke sager på bestyrelsesmødet 9. april.

Bilag

2 (Offentlig) Grøn Trepert og regionernes rolle

Bente Villumsen
EMN-2024-00588

Resumé

Regeringen indgik en bred politisk aftale om Den Grønne Trepert den 18. november 2024. Der er etableret en organisering i 23 lokale treparter, som ledes af kommunerne. Omlægningsindsatsen giver både udfordringer og muligheder i forhold til råstofområdet, og indsatsen for beskyttelse af drikkevandet er i princippet udskudt til 2027. Sekretariatet giver en status på mødet.

Indstilling

Det indstilles,
at udvalget tager orienteringen til efterretning og drøfter
omlægningsindsatsen i forhold til råstofområdet.

Sagsfremstilling

Regeringens forhandlinger med organisationerne om den grønne trepart blev afsluttet i juni 2024, jf. orientering til udvalget den 12. september 2024. I november indgik Regeringen en [politisk aftale](#) med SF, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Det Radikale Venstre om implementering af Grøn Trepert. Formålet med aftalen er at bidrage til et godt vandmiljø, sænke klimabelastningen og samtidig give langt mere plads til naturen og bedre vilkår for biodiversitet og drikkevandsbeskyttelse.

Der blev i august etableret et nyt [Ministerium for Grøn Trepert](#), som har ansvaret for implementering af aftalen. Det nye ministerium skal stå for gennemførelse af vandrammedirektivet og har etableret en ny styrelse, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), ved sammenlægning af den tidligere Landbrugsstyrelsen med store dele af Miljøstyrelsen. Desuden er Naturstyrelsen overført til det nye ministerium.

Trepartsaftalen omfatter reduktion af kvælstofudledningen med aktuelt 13.780 ton, udtagning af 140.000 ha kulstofrige lavbundslande (inkl. randarealer), plantning 250.000 ha ny skov og skabe mere og sammenhængende natur. Samlet set involverer aftalen en omlægning af ca. 10 procent af Danmarks arealer frem mod 2045.

Aftalen blev i december fulgt op med en [aftale med KL](#) om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen. Der er etableret 23 lokale treparter, svarende

til hovedvandoplandene, som ledes af kommunerne med deltagelse af lokale landbrugs- og naturorganisationer og Naturstyrelsen.

De 23 lokale treparter skal drøfte, koordinere og tænke i helheder på tværs med henblik på at udarbejde 23 omlægningsplaner inden udgangen af 2025. Omlægningsplanerne skal samlet være fuldt dækkende planer for indfrielse af kvælstofindsatsbehovet via arealomlægning og målet om udtagning af 140.000 ha lavbundsarealer inkl. randarealer på landsplan. Hvis reduktionsmålene ikke nås inden for de fastsatte tidsfrister, vil aftalekredsen drøfte yderligere tiltag, bl.a. forhøjelse af CO2-afgiften.

Til at understøtte arbejdet er der etableret et it-system, [MARS](#), hvor treparterne indrapporterer deres planer, og der holdes regnskab med graden af målopfyldelse. Her udstilles blandt andet regionernes råstofområder, som på den ene side kan give muligheder i forbindelse med omlægningsplanerne, men samtidig også kan hindre f.eks. skovrejsning.

Indsatsen for beskyttelse af drikkevandet er ikke med i målsætningerne de første år, men indgår først fra 2027, når der er udpeget [sårbare grundvandsdannende områder \(SGO\)](#) i hele landet.

På mødet vil sekretariatet give et oplæg om arbejdet, herunder hvordan råstofområdet forventes at indgå i omlægningsplanerne.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger:

UMK 25-04-2025

Punktet blev indledt med et oplæg fra sekretariat om den politiske aftale om Grønt Danmark (2024), herunder finansiering og tidsplan for arealomlægning og etablering af Ministerium for Grøn Trepert. *Udvalget* blev gjort

opmærksom på, at de lokale treparter ikke måles på grundvandsbeskyttelsen, men der er opmærksomhed om problematikken, mens Miljøstyrelsen kortlægger sårbare grundvandsdannende områder (SGO) frem til 2027. *Udvalget* blev gjort opmærksom på, at råstofområder er en arealreservation, der har forrang ift. øvrige arealinteresser. *Udvalget* drøftede mulighederne for tilpasning og fleksibilitet inden for arealudlæg i råstofplanerne. I nogle tilfælde er der mulighed for midlertidige projekter, hvis råstofferne først skal indvindes på et senere tidspunkt. I tilfælde hvor råstofgravningen snart afsluttes, er muligheden for at etablere natur oplagt. Overlap mellem arealomlægningsplaner i de lokale treparter og råstofområder skal dog altid forelægges regionerne, som skal godkende ønsker til anden arealanvendelse.

Bilag

3 (Offentlig) To høringssvar vedrørende vandområdeplaner

Bente Villumsen
EMN-2024-01388

Resumé

I december 2024 blev der indgået aftale om et såkaldt "genbesøg" af Vandområdeplan 3 (2021-27), som nu er sendt i høring. Samtidig er arbejdsprogrammet for næste vandplanperiode sendt i høring. Vandområdeplanerne beskriver den indsats, som regeringen vil sætte i værk for at nå Vandrammedirektivets mål om god tilstand i alle vandforekomster. Regionernes opgave med jordforureninger, der udgør en risiko for overfladevand, følger af vandrammedirektivet. Regionernes indsats over for både grundvand og overfladevand indgår i vandområdeplanerne. I høringssvarene peges særligt på finansiering af regionernes indsats, og på behovet for myndigheds-samarbejde og øget viden.

Indstilling

Det indstilles,
at de to høringssvar indstilles til bestyrelsens godkendelse.

Sagsfremstilling

Ministeriet for Grøn Trepert har overtaget ansvaret for vandområdeplanerne fra Miljø- og Ligestillingsministeriet og har den 20. december 2024 udsendt to høringer om vandområdeplaner:

- Høring af udkast til genbesøg af vandområdeplanerne 2021 – 2027
- Arbejdsprogram for vandområdeplanerne for perioden 2027 - 2033

Svarfristen for begge høringer er den 20. juni 2025.

Vandområdeplanerne beskriver den indsats, som regeringen vil sætte i værk for at nå Vandrammedirektivets mål om god tilstand i alle vandforekomster. Direktivet er fra 2000, og fristen for at nå målene er 22. december 2027. Der er dog i dag en erkendelse af, at det ikke vil kunne nås. Tilstandsvurderingen omfatter både kemiske, kvantitative og økologiske forhold i åer, søer, fjorde og kystvande samt kemisk og kvantitativ tilstand i grundvand. Ansvar for miljøfarlige forurenende stoffer (MFS) ligger som hidtil i Miljø- og Ligestillingsministeriet.

Den ændring af jordforureningsloven, som i 2014 gav regionerne ansvaret for jordforureninger med risiko for overfladevand, blev foretaget som følge af vandrammedirektivet. Regionernes indsats over jordforureningers påvirkning

af overfladevand såvel som grundvand og drikkevand indgår i vandområdeplanerne.

Genbesøg af vandområdeplan 3 (2021-27)

Vandområdeplan 3 blev offentliggjort i juni 2023. Den aktuelle høring vedrører et såkaldt *genbesøg* af vandområdeplanerne, som blev besluttet som led i Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug af 4. oktober 2021. Genbesøget bygger på ny viden fra en række udviklingsinitiativer, som blandt andet skulle pege på, hvordan det resterende indsatsbehov over for kvælstof håndteres i forhold til kystvande. Som del af genbesøget tages endvidere stilling til det resterende indsatsbehov for resterende indsatsområder (vandløb, søer, grundvand og miljøfarlige forurenede stoffer). Det gælder også regionernes indsats over for jordforureninger, der udgør en risiko for overfladevand, herunder indsatsen i forhold til de syv generationsforureninger, der truer overfladevand. Der er dog ikke nævnt konkrete lokaliteter i planen.

I den politiske aftale om genbesøg af vandområdeplan 3 blev der afsat i alt 54 mio. kr. over fire år til regionernes indsats over for jordforureninger med risiko for overfladevand. Det er et meget lille beløb set i relation til Danske Regioners økonomikrav over for staten, som er 50 mio. kr. om året. Samlet set forventes regionernes opgave at ville koste godt 2 mia. kr., og den kan derfor ikke løses på kort tid.

Der forhandles fortsat med staten om økonomisk kompensation for opgaven. Da økonomiforhandlingerne pågår i skrivende stund, inddrages dette ikke direkte i høringssvaret, idet vi blot peger på, at finansieringen af regionernes opgave i skrivende stund er uafklaret. Der er en forventning om, at økonomiforhandlingerne afsluttes inden høringsfristen.

Det omfattende høringsmateriale kan ses her: [Udkast til genbesøg af vandområdeplanerne 2021 - 2027 \(VP3\)](#)

I udkastet til høringssvar peger vi på følgende:

- Den økonomi, der ved genbesøget af vandområdeplan 3 er afsat til jordforureningsopgaven, er utilstrækkelig til at løse den omfattende opgave. Målet om god tilstand i 2027 ikke kan nås for så vidt angår jordforureningsopgaven. Regionerne forventer desuden, at der vil blive fundet flere forureninger, som vil kræve en indsats.
- Regionerne finder samarbejde og koordinering mellem myndighederne er vigtigt, da både kommunerne og staten også har ansvar for indsatser, der skal forbedre tilstanden i overfladevand.
- Der er fortsat behov for øget viden om forekomsten af miljøfarlige forurenende stoffer, miljøkvalitetskriterier og fælles prioriteringskriterier for myndighederne, så vi alle bruger midlerne bedst muligt.

Arbejdsprogram for vandområdeplan 4 (2027-33)

Arbejdsprogrammet er en del af den faste procedure for frembringelse af vandområdeplanerne, som er fastlagt i vandrammedirektivet og beskriver ministeriets planer for, hvordan de kommende vandområdeplaner vil blive forberedt, og hvordan alle interesserede parter planlægges inddraget i arbejdet. Efter endt høring behandler Ministeriet for Grøn Trepert de indkomne høringssvar og vurderer, om det giver anledning til ændring af arbejdsprogrammet. Senest d. 22. december 2025 offentliggøres det endelige program.

Arbejdsprogrammet, høringsbrev og høringsliste kan ses her: [Arbejdsprogram for vandområdeplanerne 2027-2033](#)

Indsatsen over for miljøfarlige forurenende stoffer har ikke indgået i de første vandområdeplaner, og derfor er der fortsat mange områder, især vandløb, hvor der ikke er viden om forureningsniveauet. I mange tilfælde savnes også viden om, hvad de kemiske stoffer betyder for det biologiske liv i vandområderne. I arbejdsprogrammet lægges der op til at sætte flere vidensprojekter i gang, hvilket vil styrke beslutningsgrundlaget for fremtidige indsatser. Det bakker vi op om og opfordrer til, at dette arbejde prioriteres, så indsatserne får størst mulig effekt i miljøet. Vi opfordrer desuden til, at fokus på miljøfarlige forurenende stoffer i hele vandmiljøet øges i den kommende vandområdeplan.

Myndighedsansvaret for forurening i vandmiljøet er delt mellem kommuner, regioner og staten, hvor der nu også er flere ministerier, der deler ansvaret. Derfor opfordrer vi i udkastet til høringssvar til, at de to ministerier, Miljø- og Ligestillingsministeriet og Ministeriet for Grøn Trepert, tager initiativ til at sikre samarbejde og koordinering mellem myndighederne.

Endelig bemærkes det, at vi savner fokus på, hvordan klimaforandringerne påvirker forureningsspredning. For eksempel kan stigende grundvand mobilisere gamle forureninger eller ændre strømningsretningen i grundvandet.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Sagen planlægges forelagt bestyrelsen på mødet den 9. maj. Høringssvarene sendes medio juni, så der er mulighed for at justere teksten i tilfælde af, at forudsætningerne ændres. Eventuelle justeringer efter bestyrelsens behandling godkendes af formandskabet.

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger:

UMK 25-04-2025

Statens vandområdeplan 3 er opdateret og sendt i høring frem til medio juni.

Udvalget tilsluttede sig hovedbudskaberne til høringssvar fra Danske Regioner og indstillede til godkendelse i bestyrelsen.

Bilag

1. Udkast til høringssvar - genbesøg af vandområdeplaner 2021-2027 UMK 25. april (1766822 - EMN-2024-01387)
2. Høringssvar til arbejdsprogram for vandområdeplanerne 2027-2033 (VP4) UMK 25 april (1766820 - EMN-2024-01388)

4 (Offentlig) Plan for jordforureninger til Vandområdeplan 3

Bente Villumsen
EMN-2021-01268

Resumé

Økonomiforhandlingen om jordforureninger, der udgør en risiko for overfladevand, er genoptaget. Samtidig er der afsat i alt 54 mio. kr. over fire år til indsatsen. Ministeriet har bedt om en plan for anvendelsen af midlerne og ønsker mest mulig oprensning for pengene. Arbejdet med at udarbejde denne plan er nu sat i gang.

Indstilling

Det indstilles,
at udvalget godkender oplægget til plan for de 54 mio. kr.

Sagsfremstilling

Som tidligere drøftet er økonomiforhandlingen med Miljø- og Ligestillingsministeriet om jordforureninger, der udgør en risiko for overfladevand, fortsat ikke afklaret. Forhandlingerne mellem ministeriet og Danske Regioner er nu igen sat i gang.

På Finansloven blev der desuden, i forbindelse med de politiske forhandlinger om genbesøg af Vandområdeplan 3, afsat i alt 54 mio. kr. til indsatsen over for jordforureninger, der udgør en risiko for overfladevand, i årene 2025-28. Beløbet er langt fra tilstrækkeligt til at løse opgaven, men når pengene er sat af, bør de naturligvis bruges til formålet.

Miljø- og Ligestillingsministeriet fremhæver, at der ønskes mest mulig oprensning for pengene og beder om, at Danske Regioner udarbejder en plan for udmøntningen. Vi forventer, at midlerne ligesom øvrige puljer vil blive udmøntet i en bekendtgørelse, som administreres af Miljøstyrelsen. Som med de øvrige puljer vil der være mulighed for at revidere/opdatere planen en gang om året frem til 2028.

Sekretariatet har på den baggrund bedt de enkelte regioner om at bidrage til planen. Der sigtes på at imødekomme ministeriets ønske om mest muligt oprensning for pengene, så indsatsen kommer til at gøre en forskel i vandmiljøet. Det er imidlertid en udfordring, at mange af de lokaliteter, som udgør en risiko for overfladevand, endnu ikke er så velundersøgte, at der umiddelbart kan iværksættes oprensning eller afværgeforanstaltninger. Der vil være behov for at investere i de forberedende arbejder, som er nødvendige for at afgrænse forureninger, vælge afværgeteknologi og

projektere oprensning eller afskærende foranstaltninger, inden den faktiske indsats kan iværksættes.

Derudover kan de største forureninger ikke rummes inden for den afsatte bevilling, og det kan derfor i enkelte tilfælde være nødvendigt at igangsætte forberedende arbejder på en lokalitet, hvor der endnu ikke er sikkerhed for finansieringen af de foranstaltninger, der er nødvendige for at afværge forurening af vandmiljøet.

Sekretariatets oplæg til indhold af regionernes plan for jordforureninger, der udgør en risiko for overfladevand, er:

- Regionerne gennemfører så meget oprensning for de afsatte midler, som det teknisk, fagligt og miljømæssigt giver mening.
- Forberedende arbejder frem mod afværge kan medtages, også i tilfælde, hvor vi ikke når helt i mål med alle projekter inden for budgettet på 54 mio. kr.
- En mindre del af pengene anvendes til at afklare indsatsbehovet ved lokaliteter med overskridelser af kriterier for PFAS. Dette kræver nye typer af undersøgelser, bl.a. med undersøgelse af fisk. Det er hensigtsmæssigt, at regionerne samlet set får erfaring med disse og kommer nærmere en afklaring af, hvor mange PFAS-lokaliteter, der faktisk vil kræve en indsats.
- En mindre del af puljen (2 mio. kr.) anvendes til opdatering af det screeningsværktøj, som regionerne bruger til indledende vurdering af, om en lokalitet udgør en risiko for overfladevand, da værktøjet i dag ikke kan medtage risiko i forhold til PFAS.

Alle regioner har relevante sager, som man ønsker at gå i gang med, og derfor sigtes efter en at fordele midlerne svarende til bloktilskudsnøglen.

Tilskudsmidlerne tildeles ikke med tilbagevirkende kraft, så projekterne kan først igangsættes, når den enkelte region har fået tilsagn. Til gengæld er der ikke krav om, at pengene anvendes i det år, hvor de er tildelt.

Udvalget vil få den endelige plan forelagt inden bestyrelsens godkendelse.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger:

UMK 25-04-2025

Økonomiforhandlingerne om den nye opgave med jordforureninger, der truer overfladevand er genoptaget. Sideløbende har Miljøministeriet bedt regionerne lave en plan for udmøntning af en finanslovsbevilling på 54 mio. kr. i regi af Vandområdeplan 3. *Udvalget* drøftede misforholdet mellem ministeriets ønske om en plan med "mest mulig oprensning for pengene" og bevillingens størrelse. *Udvalget* tilsluttede sig oplæg til planen, som nu udarbejdes med bidrag fra regionerne, og planen forelægges *udvalget* inden bestyrelsen. *Udvalget* lagde vægt på, at det bør fremhæves over for miljøministeren, at der ønskes en varig bevilling til den nye opgave med jordforureninger der truer overfladevand.

Bilag

5 (Fortrolig)

EMN-2024-00153

6 (Offentlig) Danske Regioners EU-prioriteringer 2025

Asger Andreasen
EMN-2025-00354

Resumé

Danske Regioner fastlægger hvert år sine EU-prioriteringer på baggrund af EU-Kommissionens arbejdsprogram og Danske Regioners politiske målsætninger. Kommissionens arbejdsprogram for 2025 blev forsinket, fordi den nye EU-Kommission først blev godkendt 1. december 2024. Arbejdsprogrammet for 2025 er præget af verdenssituationen og fokuserer på Europas sikkerhed og innovationsevne. Sekretariatet foreslår, at Danske Regioners EU-indsats i 2025 koncentrerer sig om syv store sager (såkaldte A-sager) samt er opmærksom på 23 andre sager (B- og C-sager). Specifikt for Udvalget for miljø og klima kan fremhæves *Kemikalieforordningen REACH*, som skal revideres med bl.a. det formål at give klarhed om PFAS, *direktivet om jordbundsovervågning og jordbundsmodstandsdygtighed*, *direktiver om EU's vandlovgivning*, samt *den europæiske strategi for vandmodstandsdygtighed*.

Indstilling

Det indstilles,
at udvalget drøfter forslag til EU-prioriteringerne forud for behandlingen i bestyrelsen.

Sagsfremstilling

Danske Regioner fastlægger hvert år sine prioriteringer for indsatsen på EU-området. Udgangspunktet er EU-Kommissionens årlige arbejdsprogram samt Danske Regioners politiske ambitioner.

De nye EU-kommissærer blev først endelig godkendt af Europa-Parlamentet den 1. december 2024, og derfor kom EU-Kommissionens arbejdsprogram for 2025 først i midten af februar.

EU-Kommissionen har valgt at beskrive arbejdsprogrammet som et "Konkurrencekompas" med tre målsætninger:

1. EU skal lukke innovationskløften: EU vil fremme innovation og anvendelsen af kunstig intelligens i nøglesektorer, f.eks. Strategi for Life Science.
2. EU skal have en fælles plan for grøn omstilling og konkurrence: EU vil lette adgangen til energi og reducere CO2-udledninger.
3. EU vil reducere afhængigheder, øge modstandsdygtigheden og sikre en stabil forsyningskæde, f.eks. gennem revision af udbudsdirektiverne, forordningen for kritiske lægemidler og strategien for vandmodstandsdygtighed.

Danske Regioners EU-prioriteringer er som udgangspunkt fokuseret på de områder, som regionerne har kompetencer inden for. Et eventuelt andet fokus skal fastlægges af bestyrelsen.

Der er 51 nye tiltag på Kommissionens arbejdsprogram, 37 såkaldte "fitness checks" – f.eks. evalueringer af direktivet for offentlige udbud og forordningen for medicinsk udstyr. Derudover står 123 forslag i kø fra tidligere år, f.eks. EU's jordlov. Flere af initiativerne er beskrevet som "pakker" og kan indeholde mange konkrete lovgivningsforslag. Ca. 30 af tiltagene er i forskellig grad relevante for regionerne.

Sekretariatet foreslår at prioriterer sagerne i tre kategorier:

- Prioritet A: Lovgivning – aktiv lobbyindsats på lovgivningsprocessen både i Bruxelles og Danmark.
- Prioritet B: Almindelig interessevaretagelse - høringssvar til EU-specialudvalg, sagsbehandling i Det Europæiske Regionsudvalg mv.
- Prioritet C: Overvågning – dokumenter til orientering og vurdering.

A-sager: Nye sager, fitness checks og igangværende sager:

Nye sager:

1. Forordningen om kritiske lægemidler

Risiko for mangel på lægemidler udgør en stigende trussel for folkesundheden og patientbehandlingen i medlemsstaterne. Dette gælder især for kritiske lægemidler, hvor der findes begrænsede eller ingen alternativer. Med forordningen om kritiske lægemidler vil EU-Kommissionen reducere afhængigheden af kritiske lægemidler, hvor der kun er få leverandører eller lande.

2. Strategi til at støtte medicinske modforanstaltninger mod trusler mod folkesundheden

Strategien (strategy to support medical countermeasures against public health threats) sigter mod at forbedre beredskabet og responstid på grænseoverskridende sundhedstrusler. Sammen med EU's strategi for opbygning af lagre af medicin og beskyttelsesudstyr skal den ses som et supplement til Strategien for en beredskabsunion.

3. Handlingsplan for cybersikkerhed på hospitaler og udbydere af sundhedsydelser

Handlingsplanen skal modvirke cybertrusler og styrke beredskabet inden for sundhedssektoren. Den sigter mod at levere skræddersyet vejledning, værktøjer, tjenester og uddannelse til hospitaler og sundheds-udbydere. Flere specifikke tiltag forventes at blive

implementeret gradvist i 2025 og 2026 i samarbejde med sundhedsudbydere, medlemsstater og cybersikkerhedssamfundet.

4. *Strategien for en beredskabsunion*

Strategien skal give en samlet og tværsektoriel tilgang til katastrofe- og krisestyring, der dækker alle trusler og risici. Den vil fokusere på at være mere integreret, forudseende og proaktiv på EU-niveau, og den vil involvere alle regeringsniveauer og sektorer. Desuden skal den fremme en bredere kultur af beredskab og modstandsdygtighed i hele Europa. Strategien forventes at blive præsenteret i løbet af første kvartal af 2025.

5. *EU's flerårige finansielle ramme post 2027*

EU-Kommissionen forventes omkring 1. juli 2025 at komme med et forslag til den næste flerårige finansielle ramme (MFF) post-2027. Det forlyder, at EU-Kommissionen vil forenkle EU-budgettet og samle flere programmer i nationale planer for hver medlemsstat. Tilgangen indebærer en risiko for centralisering af processen, hvilket allerede har medført kritik fra Det Europæiske Regionsudvalg, som mener, at det vil svække samhørighedspolitikken.

Fitness checks:

6. *Evaluerings af direktiver for offentlige udbud*

Evalueringen af de offentlige udbudsdirektiver skal vurdere, om direktiverne adresserer de nuværende udfordringer. Det gælder bl.a., om de fremmer konkurrence på det indre marked, øger SMV'ers deltagelse i indkøb, forenkler og forbedrer fleksibiliteten i indkøbsprocesserne, sikrer gennemsigtighed og integritet i offentlige udgifter, bruger offentlige midler effektivt og fremmer en grønnere, mere social og innovativ EU-økonomi.

7. *Evaluerings af forordningerne for medicinsk udstyr og in vitro diagnostik (MDR og IVDR)*

Formålet med forordningerne om medicinsk udstyr (MDR og IVDR) er at øge patientsikkerhed og sikre ensartede standarder for udvikling, produktion og anvendelse af medicinsk udstyr i EU, samt mulighed for sporing af udstyr. For regionerne giver MDR-forordningen f.eks. problemer ift. oparbejdning og videre anvendelse af medicinsk engangsudstyr.

Uafsluttede sager:

8. *Revision af EU's lægemiddellovgivning*

Revisionen har været undervejs siden slutningen af april 2023. Det forventes, at den skal lukkes under det danske EU-formandskab. Revisionen skal bl.a. fremme innovation, øge forsyningssikkerheden og

sikre rimelige priser på medicin. EU-Kommissionen har stillet forslag om at begrænse databeskyttelsesperioden fra otte til seks år, så det bliver muligt for producenter af generiske lægemidler at få deres lægemidler på markedet hurtigere end i dag. Danske Regioner bifalder hensigten om billigere medicin, men er også opmærksom på den samfundsmæssige værdi af lægemiddelindustrien, herunder udviklingen af nye lægemidler.

B-sager: Nye og videreførte sager fra 2024

- *EU-Kommissionens "Konkurrencekompas"*, som har til formål at vise retningen, så Europa bliver stedet, hvor fremtidens teknologier, tjenester og rene produkter opfindes, produceres og samtidig bliver det første kontinent, der bliver klimaneutralt.
- *Single Market Strategy* skal modernisere det indre marked. Målet er at gøre det lettere at levere tjenester og varer på tværs af grænserne.
- *Den digitale pakke* er endnu ikke uddybet fra Kommissionens side, men vil både indebære lovgivning samt en konsekvensanalyse.
- *Kemikalieforordningen REACH* skal revideres med det formål at 'forenkle REACH' og 'give klarhed om PFAS' uden at gå på kompromis med sikkerhed og miljøbeskyttelse.
- *Strategien for en beredskabsunion* skal give en samlet og tværsektoriel tilgang til katastrofe- og krisestyring, der dækker alle trusler og risici.
- *Strategien for opbygning af lagre for medicin og værnemidler* skal sammen med strategien til at støtte medicinske modforanstaltninger mod trusler mod folkesundheden og forordningen for kritiske lægemidler gøre det lettere at foregribe og modstå kriser og dermed styrke den kommende beredskabsunion.
- *Ny handlingsplan for den europæiske søjle for sociale rettigheder* handler om indsatsen mod fælles udfordringer inden for beskæftigelse, kompetencer og sociale forhold. Handlingsplanen kan gribe ind i den danske arbejdsmarkedsmodel.
- *Union of Skills* har til formål at tackle færdigheds- og arbejdskraft-mangler. Den har også til formål at sikre, at uddannelses- og træningssystemer har de rette værktøjer og kvaliteter.
- *Det europæiske demokratiskjold* skal tackle trusler mod demokrati og valgprocesser. Det skal bl.a. forsøge at modvirke udenlandsk informationsmanipulation og indblanding online ved at opdage, analysere og proaktivt bekæmpe desinformation og informationsmanipulation samt hybride trusler. Det er en målsætning, som Danske Regioners repræsentanter både i Det Europæiske Regionsudvalg og i Europarådets Kongres for Lokale og Regionale Myndigheder arbejder med.

- *EU's strategi for at forsvare og styrke demokratisk modstandsdygtighed* og hjælpe folk med at få adgang til og udøve deres grundlæggende rettigheder har fået ny relevans med den ændrede verdenssituation.
- *Køreplanen for kvinders rettigheder* handler bl.a. om lige adgang til de bedste sundhedsstandarder, lige løn, balance mellem arbejdsliv og privatliv, lige beskæftigelsesmuligheder og passende arbejdsvilkår.
- *Midtvejsevalueringen af Horizon Europe* vil vurdere de første resultater af EU's finansieringsprogram for forskning og innovation, der løber fra 2021 til 2027. Regionerne medvirker til, at Danmark placerer sig flot inden for hjemtaget af EU-midler til bl.a. sundhedsinnovation.
- *Midtvejsevaluering af den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Samhørighedsfonden og Fonden for Retfærdig Omstilling 2021-2027* er interessant, fordi samhørighedspolitikken er en af EU's vigtigste investeringspolitikker, og regionerne har en interesse i, at f.eks. Interreg-midlerne fastholdes på samme niveau som i dag.
- *Midtvejsevalueringen af EU's Socialfond Plus* er interessant, fordi regionerne efter 2027 gerne skal have indstillingsret til de samme EU-midler, der styrker deres ansvar på uddannelsesområdet.
- *Direktivet om jordbundsovervågning og jordbundsmodstandsdygtighed* har været undervejs siden 2023, og Danske Regioner har foreløbig bidraget med ændringsforslag til behandlingen i Det Europæiske Regionsudvalg og har via Miljøstyrelsen og EU-repræsentationen sendt kommentarer til behandlingen i Ministerrådet. Det er endnu uvist, hvornår direktivet skal til andenbehandling.
- *EU's vandlovgivning* har et overordnet mål om at beskytte menneskers sundhed og miljøet mod de kombinerede virkninger af giftige og forurenende stoffer. Initiativets hovedmål er at etablere nye standarder for visse problematiske kemikalier for at bekæmpe vandforurening.

På listen over C-sager kan *den europæiske strategi for vandmodstandsdygtighed*, som skal sikre tilgængeligheden af rent vand og bedre beskytte EU mod vandrelaterede risici, muligvis få en påvirkning på regionerne.

Alle A-, B- og C-sager fremgår af bilaget

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger:

UMK 25-04-2025

Punktet blev indledt med et oplæg fra sekretariatet der gav en indflyvning til kommissionens arbejdsprogram samt forslag af betydning for regionernes arbejdsområder. *Udvalget* noterede sig desuden relevante indsatsområder inden for miljø og klima, herunder revidering af kemikalieforordningen REACH ift. PFAS, direktiv om jordbundsovervågning og jordbundsmodstandsdygtighed, direktiv om EU's vandlovgivning samt EU's strategi for vandmodstandsdygtighed. *Udvalget* tog indstillingen om EU-prioriteter til efterretning.

Bilag

1. Bilag til UMK den 25. april. Liste over prioriterede EU-sager 2025 (1766023 - EMN-2025-00354)

7 (Fortrolig)

EMN-2025-00365

8 (Offentlig) Nyt fra regionerne, regionale udvalg og Danske Regioner

Bodil Egelund Christensen
EMN-2025-00014

Resumé

Under dette punkt lægges der op til videndeling om aktuelle emner.

Indstilling

Det indstilles,

at udvalget tager nyt fra regionerne, regionale udvalg og Danske Regioner til efterretning.

Sagsfremstilling

Nyt fra Danske Regioner

Vedr. deltagelse på Folkemødet

Camilla Hove Lund er foreløbig inviteret til at deltage i to debatter ved Folkemødet på Bornholm på vegne af Danske Regioner. Begge debatter relaterer sig til arbejdet med Grønne Hospitaler og den grønne omstilling af sundhedsvæsenet.

Den første debat afholdes af AstraZeneca fredag d. 13. juni kl. 12.00-12.45 og sætter fokus på grønne løsninger for kroniske patienter.

Den anden afholdes senere fredag kl. 15.30-16.30 og omhandler reduktion af medicinspild i sundhedssektoren. Denne debat arrangeres af GS1.

Vedr. deltagelse på Klimafolkemødet

Ved Klimafolkemødet i Middelfart arrangerer regionerne i fællesskab en debat om Grønne Hospitaler, der finder sted torsdag den 28. august kl. 16-17.

Debatten vil sætte fokus på regionernes arbejde med den grønne omstilling af sundhedsvæsenet, de værktøjer, der kan tages i brug og de dilemmaer, der kan opstå. Her har Camilla også en plads i panelet.

Udover debatten har regionerne også en fælles bod ved Klimafolkemødet, hvor borgere og andre deltagere kan opleve nogle af de gode eksempler på regionernes grønne løsninger.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger:

UMK 25-04-2025

Camilla orienterede om deltagelse i debatter ved Folkemødet på Bornholm og ved Klimafolkemødet i Middelfart. *Udvalget* efterspurgte et overblik over debatter hos både regioner og eksterne parter med relevans for udvalg for miljø og klima. Sekretariatet vil udarbejde et overblik og sende til udvalget.

Bilag

9 (Offentlig) Næste møde og eventuelt

Bodil Egelund Christensen
EMN-2025-00014

Resumé

-

Indstilling

*Det indstilles,
at orienteringerne tages til efterretning.*

Sagsfremstilling

Næste møde i Udvalget for Miljø og Klima holdes i Regionernes Hus fredag den 20. juni 2025 kl. 10.00-14.00

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger:

UMK 25-04-2025

Næste møde i Udvalget for Miljø og Klima holdes i Regionernes Hus fredag den 20. juni 2025 kl. 10.00-14.00.

Bilag

